

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.
Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiori 30 fil.,
rândul cu litere garmond.

Analiza istorică a patriotismului.*)

I.

Primele urme ale ideei despre *patrie* pot fi căutate în următoarele două apariții: în municipalism și în vazalitate. Amândouă au predominat, — de multeori în ceartă crâncenă între olaltă, — ideologia și viața faptică din evul mediu, care nu și formase nici o concepție despre noțiunea modernă a națiunei, ori chiar a *patriei*. Credința de vasal, a cărei intensitate și soliditate de regulă stătea în raport invers cu mărimea și puterea stăpânumului, era isvorată din raporturi curat juridice, de drept public, și nu atingea aproape nici un sentiment de soliditate limbistică, ori de natură etnică. Conștiința orășenească apoi se baza pe strictă apartiniere la olaltă a vieții instinctive individuale, pe iubirea față de căminul propriu și de obiceiurile proprii, pe faptul, că în lipsa unei comunicări splendide, ca cea de astăzi, oamenii, despărțiti de lumea din afară, aveau o comunitate mai mare de interes, între olaltă și față de localitatea în care se aflau, față de municipiu. Astfel s'a născut municipalismul de o parte și vazalitatea de ceealaltă parte, cari însă nu aveau nimic a face cu *patriotismul*, căci vazalitatea avea cu el numai legături externe, iar mu-

nicipalismul a fost semință dură din care a încolțit cu timpul patriotismul.

Contrastele naționale, singurele simptome ale sentimentului național, au fost pentru evul mediu lucruri streine. E cunoscut din destul, cum părți mari din Italia adorau pe împăratul german. Dante a salutat pe Henric de Lützelnburg ca pe măntuitorul Italiei, iar Petrarca a chemat în țară pe împăratul Carol IV, făcându-i «luniștirea Italiei de cea mai frumoasă și mai sfântă misiune». Luptele cele mari de eliberare națională din evul mediu, serbătorite astăzi ca fapte mari naționale, cum a fost lupta dela Leguano, (1176), în care a fost bătut împăratul *barbă roșie*, și lupta dela Bouvines, (1214), în care Filip August din Franția a bătut pe dușmani și pe vazalii proprii, privite în lumina istoriei nu sunt alta decât evenimente de caracter curat dinastic, ori curat religios. La Bouvines au luptat Francezii între olaltă, iar la Leguano Italienii între olaltă. Cele mai multe răboiuri din evul mediu au isvorat din motive feudale.

Contrastele cele mari din evul mediu nu s-au ivit între națiuni, pe atunci cu conștiință încă nedestipitată, ci între religiuni. Păgân, ori creștin? Aceasta era lozinca. Veacuri deărândul au luptat popoare deosebite împreună, sub semnul crucii, în mod solidar și unitar. Aparținerea la aceeași religiune a lui Cristos a legat popoarele Europei de olaltă, așa cum sunt legate zalele unui lanț.

Afără de legăturile creștinismului, mai împedecau dezvoltarea unei conștiințe separate naționale încă și desbinările interne, cari existau aproape în toate formațiunile de stat. Vasali luptau între olaltă. Despre vreun sentiment de solidaritate etnică nu poate deci se fie vorba în zilele acesta. Un pas însemnat în direcția aceasta s'a

făcut abia atunci, când Filip frumosul a dat poruncă aspră vasalilor sei, ca pentru cinstea coroanei franceze, cel puțin atunci să nu se certe între olaltă, când să află în răsboiu purtat față de străinătate.

In evul mediu oamenii nu aveau deci nici *patrie*, nici *națiune*, ci numai *credință*. Pentru credință luptau și se certau. Ideea statului unitar s'a născut mai întâi în Anglia, Franța și Spania. Popoarele din statele acestea erau deosebite, despărțite unele de altele prin moravuri și datini. Statul înse, de și se afla în continuă ceartă cu părți de ale întregului, a influențat totuși, dar în măsură marginală, prin existența sa, asupra închegării cetățenilor. Se poate spune deci, că acolo, unde a existat o anumită eghemonie de popor, *statul a creat națiunea*. Unitatea de stat a dat naștere națiunii. De aceea primele semne ale iubirii moderne de patrie se arată în țările cu o oarecare solidaritate de stat.

A contribuit apoi la dezvoltarea ideei și limba vulgară. Limba latină, afătoare în us la lumea civilisată, a fost mereu dată la o parte și cu ea a fost delăturată bariera, care despărțea clasele unui popor. Prin introducerea limbii vulgare a fost provocată diferențierea între popoare. În locul literaturii, care ținea legată lumea cultă, s'a închipuit pe început mai multe literaturi *naționale*. În evul mediu limbile vulgare stăpâneau numai o parte a poesiei, cea lirică, și încă și aici, numai partea erotică, iar acumă începând a se extinde și asupra disertațiunilor științifice. Dintre științe, medicina și teologia catolică au rămas mai lungă vreme credincioase limbii latine. Limba vulgară a contribuit astfel foarte mult la dezșteptarea popoarelor și la recunoașterea particularităților lor. Literatura a început se

devină expresiunea mândriei naționale și a năzuințelor naționale, ceea ce e și astăzi.

Umanismul apoi încă a format o forță de unire a popoarelor culturale din Europa. El a introdus forme clasice, spiritul clasic, — redesăptându-l, — în artă și în filozofie. În clasicismul acesta era unitar, nedespărțit naționalitățile. Era mai unitar decât biserică catolică. Biserica era o instituție a prezentului, creată de oameni reali, cu o sferă poporala determinată, cu anumite mijloace de putere, cu existență reală, pecând classicismul apartine vremilor trecute, era o icoană sfântă, la care peregrinau toți. De opare deci creștinătatea, de altă parte anticitatea! În contrast una cu alta. Si totuși în zilele acestea se fac primele declarații despre sentimente separate naționale. Motivele sunt mai multe. Întâi de toate însă desgroparea spiritului antic a avut de urmare o eliberare spirituală și delăturarea apăsării provocate de tradiția nemijlocită. Oamenii au început se vadă mai liber și se cunoască deosebirea între națiuni.

Unele popoare erau deja unite în state, ba au fost făcute și încercări de a atrage și altă lume în cadrele lor politice, prin ce apoi s'a dezșteptat sentimentul, mai ales la popoarele cu trecut depărtat, de a-și avea și ele independența lor etnică, unitatea proprie de stat. În Italia se naște patriotismul revoluționar. În Florența Machiavelli se scoală în contra streinilor: Nemți, Francezi, Spanioli, cari stăpânesc Italia, și îi numește barbari. Cere eliberarea Italiei de străini, ca se nu mai fie batjocorită, bătută, spoliată de ei. Cere, ca se fie pus în fruntea Italiei un principă indigen, care se deoarece unității politice a țării. Ideea se lăstește și devine o dorință generală eliberarea Italiei de streini!

In 25 Ianuarie ajunge la panta de ghiată Ross, iar direcția vestică dealungul acestui zid și se opresc în sinul numit al balenelor. Pe insula Ross își pun șatra, zidesc casele și transporteză proviziunea.

Corabia s'a reîntors.

Earna a trecut relativ bine. În lunile August, Sept. Oct. se fac magazine pentru proviziune de mâncare. Cel mai sudic este 79° 36' l. sud.

In 29 Octombrie pleacă secțiunea destinată spre sud: Shukleton, Adam, Marshall și Wild cu 4 săni, 4 pony și proviziune pentru 91 de zile, pentru o zi se stabilește mancare de 1 K greutate: pemmikam, pesmeți, brânză, hocoladă, k. o. plasmon, zahar, și făină de oves. Apoi tee, piper, sare. Cu deosebire se prepară în deosebi pesmeți cu 25% plasmon.

In 26 Noemvrie trec preste recordul sudic al lui Scoot 82° 17' l. s.

In scurt timp pier caii ponni, și din 4 Decembrie au trebuit să trăgă ei săniile. Venia pe un om 120 kg. greutate.

In 84° l. s. au rămas fără de nici un animal tocmai când aveau să suie locurile cele mai grele. Abia puteau face pe zi căte 5 până la 5½ kmetri, deoarece puteau trage numai o sanie deodată, și trebuie să facă de 4 ori același drum. Greutățile ce au făcut acești oameni pionieri ai științei și ai civilizației, le vom întâlni și în călătoria lui Amundsen cu deosebită rea că acela greutatea cădea asupra caiilor,

referințele și greutățile locale însă erau tot aceleasi. Trecem peste ele aici.

Puține icoane din însemnările lui Shukleton.

In 25 Ianuarie. Grăciunul la 25° C. sub nul, cu un vânt din sud, subțire și ager măstecat cu ninoare aspră. Ne-am muncit ca de obicei ziva întreagă, am avut sușul cel mai mare în întreg drumul nostru de vână acuma, și am avut multe dăspicături în ghiată. Suntem azi la 85° 55 l. s. la o înălțime de 2900 m. preste mare. Putem acumă observa bine, cum teara cea nouă se întinde spre sud-est, și putem observa o mulțime de ghiăsiuri (Gletscher). Relativ nu e multă zăpadă. Seara la 6 ore, când ne oprim spre odihă, începe un vânt aspru. Abea se poate înțelege cum aici, deși zilnic ninge, e așa de puțină nea. Explicarea nu poate fi altă, decât că încă n'am ajuns săptămâni la deasupra platoului. După cînd am tînuit săfă, și am ajuns la convingerea că de azi încoordon trebuie să fim cu mai mare economie în mâncare. Aven să mai facem cam 900 de kn., pînă să atingem polul și să ne reințeacem. Proviantul meu even pentru o lună, pesmeți pentru 3 săptămâni. Trebuie deci ca măsură unei săptămâni să împortăm pe 10 zile. De aici încoordon vom avea la dejun un pesmet, la prânz 3 la cînd 2. Mane va trebui să lăsăm aici tot ce nu e inomis necesar. Marshal s'a măsurat azi, are 2 grame sub temperatură normală.

FOIȘOARĂ.

Spre polul sud

de Mateiu Voileanu.

(Fine).

La 2 Februarie 1908 ajunge 60° 20 l. s. la 43° 50 l. v.

La 18 Februarie trece cercul polar fără a da de ghiată și abia la 22 Februarie 70° 25 l. s. constățind adâncime de 5000 m. întâlnesc ghiată.

Se apropia earnă, în insula Okney, căută un loc adăpostit pentru iernare.

In Februarie 1904 ating cea mai mare latitudine 74 l. s. la 22 l. v. și dau de pământ, care e numit Coat, dela protectorii lui Bruce.

Urmează renumitul francez Dr. Ioan Charcot. Expedițiile le face între anii 1903—1905 și 1908—1910.

Alege vestul Antarcicei, și cercetează cu deamărunțul pământul Alexandru I. descupere pământul Fallières și Charcot.

Regiunile acestea sunt cele mai grele de apropiat. În jurul coastelor vestice sunt cei mai periculoși munți de ghiată.

Sir Ernst Shakleton. Nume cunoscut, și mai ales cunoscut aici, cand el pleacă în Antarctică pentru a treia oară. Dar să remanem la expediția aceasta, la a două. Din expediția prima s'a reîntors greu bolnav;

In Germania primele semne de viață a patriotismului au fost date în legătură cu reforma jumănei. Până la răsboiu de treizeci de ani Germania a fost scutită de domnie străină. Nici o parte de țară nu a fost pusă sub putere strină. Dar aci a început să intră în mintea oamenilor ideea despre jugul bisericei catolice, a prelaților din fruntea ei, cari cutrerau țara, și cari erau Italiani. S'a născut în Germania ura în contra streinilor, fiindcă reprezentanții Papei erau strini. Un contrast național, constat, firește, numai de pătura cultă a poporului german, singură stăpânită de sentimente naționale, cari pentru masse mari ale poporului erau încă lăcuri strine și neînțelese. Ura însă în contra Romei și în contra Italianilor a fost țăsură și lătită mereu în Germania.

Contele Tisza în cartierul general german. Cetim în ziarul din capitală, că în consiliul comun de ministri, ținut zilele trecute în Viena, s'a făcut comunicare, cum că în cartierul general german se dorește vizita unui bărbat de stat dela conducerea monarhiei, pentru a i se face unele comunicări. Consiliul de ministri, satisfăcând acestei dorințe, a trimis pe contele Tisza, ministrul-președintele ungari, în cartierul general german. Contele Tisza a plecat Mercuri la Berlin, iar de acolo a plecat mai departe spre cartierul general german.

Răsboiul.

Pe câmpul de răsboiu din apus situația e tot neschimbată. Germanii pe întreaga linie se află în luptă neîntreruptă cu trupele aliate: franceze, engleze și belgiene, iar despre felul cum decurg aceste lupte, ne putem face o palidă idee din raportul unui ziar englez, în care se spune, că pe unde se dă luptele acestea cu Nemții, omul nu vede alta, decât soldați morți și lacuri de sânge.

La granițele rusești, după învingerile din urmă ale trupelor germane de sub comanda lui Hindenburg asupra Rușilor, dintre cari 50.000 au ajuns prizonieri la Nemți, s'au întâmplat ciocniri și între trupele noastre și cele rusești, dela Cracovia. Sfârșitul luptei, care s'a dat pe mai multe locuri în frontul cel lung, a fost favorabil pentru trupele noastre. Dintre Ruși 7000 au ajuns prizonieri. Rușii de altcum au făcut de nou încercarea se între și în Ungaria, dar au fost opriți și respinși de trupele noastre, cari țin ocupate toate trecătorile.

31 Decembrie. Seara Silvestru, cea mai grea din zilele ce am avut. Vânt aspru, temperatură 22, înălțimea 3200. Ziua întreagă am avut grozave dureri de cap. Se simte hrănirea mai slabă. Suntem la 86° 54 s. 1, de ale traiului numai pentru 3 săptămâni, pesmeti mai sunt pentru 14 zile și noi mai avem 930 km. Vom face tot ce vom putea. Azi sunt prea obosit. Nu mai pot scrie. Azi am făcut 20 km.

4 Ianuarie. Se apropie sfârșitul. Avea vom mai putea merge 3 zile. Suntem foarte obosiți. Căldura săngelui avea ne este 34° 4 C.

8 Ianuarie. Este ziua a doua, suntem săliți și sta în sac. Ne chinuie grozav foamea, ne sunt înghețate picioarele și mâinile. Tremurăm în sacii de noapte. Când amortește piciorul unuia, îl scoate și-l apropie de al celuilalt, care și el e în asemenea stare. Totuși trebuie să plecăm spre sud, căci ni se sfărșește măncarea și slabim văzând cu ochii. Temperatura e — 40 C. Cadem în dese săgăciuri, furtuna a acoperit cortul cu nea, încât avea mai avem loc în el. Prevăd, că mâne e ziua din urmă.

9 Ianuarie. E ziua din urmă 88° 23 l. s. Mai mult nu am putut.

Ian. 9. Drumul nostru spre sud a ajuns la sfârșit. Am făcut ceea ce am putut. Rezultatul este 88° 23 l. s. și 162° l. o.

La ora 1 dim. a inceput vântul. La 4 ore am plecat cu standardul, cu un cilindru de aramă plin cu penite și cu epistole, cu

Trupele noastre din Sârbia au trecut râul Colubara și urmăresc pe dușman care se retrage spre Craiova, unde probabil se va da luptă decizătoare. Belgradul e bombardat mereu de ai noștri și poate că până în momentele în cari scriem aceste șire e luat cu asalt dela Sârbi. Situația tristă în care se află Sârbii se învederează mai bine din faptul, că guvernul sărbesc se mută din Niș la Ușkub, la marginea de dincolo a țării.

Turci se laudă cu nove învingeri repartite asupra Rușilor, iar pe mare niște vapoare germane au silit mai multe vapoare mari engleze să se facă nevăzute, căci ajungeau să fie scufundate.

Contele Tisza și învățătorii români.

Este cunoscut, și de o deosebită valoare din toate punctele de vedere, zelul ce l-a desvoltat corpul nostru învățătoresc în colectarea de *pansamente și alburi* pentru ajutorarea soldaților răniți în răsboiu.

Acest zel se potențiază astăzi, când harnicii nostri dascali colectează *pieptare și pânură de lână* pentru scutirea vitejilor nostri soldați de frigul greu al iernii, ce-l vor întimpina pe câmpii de răsboiu din Rusia.

Harnicia și patriotismul învățătorilor români a ajuns și la cunoștința ministrului-președinte, contele Ștefan Tisza, care, apărând această muncă nobilă, a adresat lui Ioan P. Lazar, redactorul «Gazetei Invățătorilor» și președintele mareului comitet *Jertfa invățătorilor români*, următoarea scriere de mulțumită:

Prestimate Domnule!

Venindu-mi la cunoștință valoarea acțiune de colectare a învățătorimei române și rezultatul ei strălușit, nu mă pot reține, ca să nu vă exprim mulțumita și recunoștința mea patriotică.

O lătuire înălțătoare de suslete a acestui răsboiu, în care suntem puși la grele probe, este și aceea, că va aduce un viitor mai frumos și mai bun pentru patrie și totodată va apropia înimele unora de a celor alătri, deschizând susuletele tuturor pentru o dragoste și încredere reciprocă.

Domnovoastră încă săvârșiți aceea muncă nobilă, care deschide susuletele și dobândeste inimile. Bunul Dumnezeu să vă binecuvinteze pe toți, pentru această faptă bună și nobilă.

Cu adevărată stima sunt
devotat:

Ștefan Tisza m. p.

aparatul fotografic, cu ocheanul și cu compasul. La 9 ore am ajuns la gradele 88° 23 lățime sudică. Drumul era înghețat după furtuna cea din urmă. Ne venise acumă lucru curios să mergem fără a trage după noi sănă, care ne-a chinuit în tot drumul de până acum. Și aici acumă am implantat steagul și în numele regelui am luat teara în stăpânire. Pe timpul când falafia mandru steagul mișcat de vântul rece, care ne pătrundează până în măduvă, ne am îndreptat minunatul nostru ochean spre sud, n-am putut însă observa decât dealungul și dealul un nesfârșit ses de nea. În spate pol n'am putut observa însă nicăieri nici o intrerupere pe întreg platoul ce se intindea înaintea ochilor noștri până la pol, și totuși noi eram pe deplin convinsi, că scopul urmărit de noi este aici pe acest platou. Am zborit numai puține minute în locul acesta am strâns apoi steagul regelui, l'am pachetat, ne-am intors și am lăsat drumul înapoi. Iut'acea am prânzit.

La oarele 3 d. a. am fost din nou la cortul nostru, apoi am lăsat drumul spre nord, înse după un drum de 2 ore eram să de obosii, încât a trebuit să poposim. Așadară în adevărat ne întoarcem spre casă! Deși desamăgită, totuși avem năngărea, că am facut totul, că ne-a fost cu puțință.

Întoarcerea a fost o luptă între viață și moarte, în 4 Martie au ajuns în quartierul de iarnă.

Prestațiunile acestor oameni trebuie să stoarcă admirăriunea tuturor. În 127

Suntem mândri de harnicia învățătorilor nostri dovedită în aceste vremi de grecă restriște; iar scrisoarea domnului ministru-președinte este un prețios, și la timp venit, document despre aceea, că neamul românesc din această țară este — așa cum l-au crescut acești dascali modești — un popor credincios, harnic și viteaz, care bucurios își varsă sângele pentru binele patriei comune, în nădejdea, că aici va putea trăi liniștit și îndestulit și ca român.

Experiențele răsboiului.

Sub acest titlu publică „Pester Lycy” două articole interesante, din cari dăm și noi următoarele părți:

Actualul răsboiu a restituit în toate drepturile sale răsboiului, ca principiu, ca un principiu formidabil, nedespărțit de ordinea mondială și de marea soarte a omenirii. El însă ne-a îmbogățit și cu o altă experiență, cu aceea, că în esență răsboiul nu s'a schimbat. Luptele noastre de față nu numai dovedesc, că și în timpul prezent se pot începe răsboiile în mari dimensiuni, dar și că acelea se poartă cu nu mai puțină energie, resignație și voință de jertfire, ca și în alte vremuri.

Curejul și vitejia, — iată două calități omenești, cari tocmai în timpul nostru modern păreau și de o sigură dubietate, să validezează iarăș. Viteja brutală este o însușire a popoarelor primitive, și ea se mai poate manifesta numai între oameni cu nervi intacti, — aceasta era lozinca. Omul cult cu susceptibilități sei nervi însă nu mai este în stare să suportă străpătele și îngrozitoarele impresii psihice, pe care le reclamă modern răsboiul. La omul nostru modern, se spunea, deja în primele zile nervii vor denega serviciul, — și el ori se va îmbolnăvi, ori își va pierde mintea, sau va deserta.

Toate aceste hipoteze răsboiului actual nu numai că le-a compromis, făcându-le deadreptul de minciună, ci dimpotrivă, tocmai contrarul l-a stabilit ca adevăr experimentat. Toamă omul nervos al timpului nostru modern răstă, nu numai străpățelor răsboiului, cum ele se prezintă în concepțiiile noastre, ci se arată chiar superior reacțiilor de față și de încordare a nervilor, pe care le reclamă răsboiul zilelor noastre, față de care sună mult însăpoi extremitatea sfărătării, care până acum erau considerate ca supremă prestație ce se poate cere dela un om normal.

Asupra rezistenței fizice și psihice pe care luptătorul modern a documentat-o în acest răsboiu în măsură mult mai mare ca în toate cele anterioare, s'ar putea scrie o întreagă literatură specială. Ostașii nostri au săvârșit prestații, cu cari beliducii nostri încantă răsboiului încă n'au cucerit a face vreun eșec. Răsboiul modern ne-a învățat, că omul din generația prezentă prestează lucruri aproape imposibile.

Aceea despre ce azi a putut să se convingă fiecine din monarhia noastră. — lucru pe care mai năște nu se prea incumează să-l spie, — este, că patria constituie pentru tăi o proprietate comună, pe care a o apără fiecare din noi are interesul cel mai vital. Și de aceea, soldații nostri, fie recruti cei mai

de zile, 73 în colo, 54 încoace, au percurs 2830 km. Pe zi vin 22 km.

Despărțământul al doilea a avut misiunea să stabilească poziția polului sud magnetic. Au plecat în 3 Oct. Trei bărbăți au avut misiunea aceasta, Mawson, Mackay și profesorul E. David. N'au avut nici cai ponni, nici căni, au fost avisați la forțele lor. Și acești oameni au stabilit poziția polului sud magnetic, au făcut observații necesare, au străbătut prin nea, ghiță, crepături, dealuri, munte, și după un drum de 2330 de km. s'au relansat sănătoși.

Profesorul David scrie:

Primă distanță de 1370 km. a trebuit să ne tragem numai căte o sănă, și apoi să ne întoarcem după a două. Greutatea uneia era cam 500 kg. A doua distanță 980 km. o am făcut cu o greutate de 335 kg. A treia s'a redus la 225 kg.

Drumul l-am făcut în 122 de zile, 5 zile din cauza furtunelor a trebuit să le petrecem în cort, alte 5 pentru observații și alte lucrări mai mărunte.

Drumul de 2330 km. l-am făcut în 109 zile de lucru, distanță medie 21.4 km.

Greutăți enorme ne-au făcut g'etscherii, G. Drygalsky deși numai de 37 km. l'am făcut în 14 zile.

Între asemenea condiții s'au făcut descoacerile acestei expediții.

Toată stima și admirăriunea lumii civilizate,

noi, fie glotași încărunciți, fie tăranii sau principi, privesc acest răsboiu de o cauză personală. Fiecare din ei luptă pentru ea, fără considerație la toate greutățile și neajunsurile, cu un euraj titanic al omului, ce se bate pentru ca să-și apere ce-i este mai sfânt și mai drag... .

Legendele și tradițiile poporale.

Disertație împreună cu lectii practice,
de N. Bembea, înv. în Sibiel.
(Urmare).

Premise acestea, îmi iau vă să arăt cum încep și cum tratez eu legendele și tradițiile din comuna mea Sibiel. Nu am pretenția, ca modul meu să a utilize legendele și tradițiile locale, să-l expun ca sfat colegilor, ci mai cu seamă să formeze obiect de discuție, al cărei prețios rezultat îmi va fi de folos.

Așa d. e. în ora trecută de Geografie cu cl. III. am ajuns la un punct al hotarului de care e legată o legendă. Legendă îlio povestesc, dar nu o pot trata tot atunci, căci nu-mi permite timpul. Așa și superficial dacă și trece peste ea cu atata numără deci să o trec în ora viitoare de Geografie, — dar aceea e numai preste o săptămână, căci și stiu că Geografia are numai o oră pe săptămână și locă, de văză în ziuă cu Geografia o sărbătoare, va trebui să amân legendă două săptămâni. În cazul acesta, pun legenda amintită pentru proxima ora de l. rom., mai cu seamă că și aparține după fond acesteia. Astfel în ora respectivă de l. rom. voi întreba: Cine își mai aduce aminte de povestea de ieri, de a Geografie? Copiii se vor anunța, iar eu provoc pe cel mai bun. După ce acesta o enarează, provo pe altul, tot elev bun, să spună ce-a uitat primul să spună. În fine voi provoca pe al treilea, tot elev bun, să facă enararea completă. După aceasta voi provoca și cățiva mai slabă să enareze.

Voi intra apoi în aprofundarea științifică, etică sau limbistică a legendei, voi asocia-o la altele de pănura ei, voi sistematiza dacă am ce, și voi trage concluziunile practice, făcând aplicări.

Alt exemplu: Sună în ora de Istorie bisericescă. Se vorbește despre Șaguna ca întemeitor de școală. În ora viitoare de l. rom. voi lua tradițiile privitoare la școală mea și dascali bătrâni, cari au slujit-o.

Alt exemplu: Pe hotarul comunei mele se află ruinele unei cetăți vechi, despre care trăiesc în popor o legendă sau tradiție. Cine afă comunei și a hotarului ei, o iau cu cl. III de școală. Când ajung — înălțând Geografia — la acel punct, nu-mi permite timpul să iau legenda sau tradiția respectivă și o trec la ora de l. rom. Trebuie deci să o iau aici. Dar nici aici nu o pot, pentru că legenda sau tradiția respectivă imi prezintă în sine un material ce trebuie preste puterea de a juca și copiilor din cl. III.

Ce voi face da?

Părerea mea este că, în astfel de imprefurări, voi lua legenda sau tradiția respective și o voi trata mai superficial, tot la Geografia clasei a III-a, făcând o ușoară aprofundare, potrivită cu gradul lor de pricepere.

Voi trata însă temeinic respectivă legendă sau tradiție la ora de Istorie cu anul V sau VI de școală, cari elevi, ajutați de un capital vast de cunoștințe premergătoare, vor putea face aprofundări mai adânci și se vor putea cu ușurință ridica la judecăți mai superioare. Ca aplicare voi face o excursiune la cetățea respectivă și voi pune legenda sau tradiția ei la ocupăriile indirecte ale l. romane.

După aceste exemple, puține și scurte, din cauza că să nu fi prea lung în matерie, — rog binevoitoarea atenție a colegilor asupra a două Schițe de prelegeri practice din domeniul legendelor și al tradițiilor, cari vor urma. Aceste două schițe le-am concentrat din 2 prelegeri mai lungi, tot din cauza că să nu fi prea lung, și pe de altă parte convins că din o săptămână mai ușor se poate prinde firul roșu de care am fost condus în lucrarea mea. În o săptămână tradiția legenda „Mama pădurii” și în ceealătră tradiția despre „Dascalul Topolog”.

Mama pădurii (Legendă locală).

Lecțione practică pentru an. III. de școală. Lecțione premergătoare: Pădurea, unde la aprofundare se va aminti despre „Mama pădurii” și li se va făgădui elevilor că în ora viitoare de l. rom. se va vorbi despre ea.

a) Predarea. Mama pădurii e o femeie cu haina de frunze. Ea umbără încoaci și încolo prin păduri și codri, dar nu o vede ochiul sământean. Ea e tare urâtă și slabă, dar e bună. Pe cei buni când se rătăcesc, îi scoate în cale, ne cei răi însă îl lasă să se rătăcească și să se sfundă în păduri.

Toamna, când pădurea își pierde frunze, i se scurță și „Mamei pădurii” haina. Atunci umbără boicindu-se, și cântă și plânge prin păduri și prin codri. Îi cântă săa de duios, de se trezesc și lemnene din somnul lor, la viață și plânge și ele și chiar stâncile și pietrile plânge de milă ei.

In noaptea Schimbării la față, căci de atunci începe a îngălbini trunca și a cădea, răsună muntii și dealurile de căntecul ei duios. Cine doară atunci sfără și e bun la D-zeu, poate auzi cum să cânte Mama pădurii după frunze. Fericit e cine o audă, că ce mândrieș de căntare mai audă; și încădăta fericit e cine o audă, că acela e sfără păcate pe lumea asta! (Reproducere).

b) Aprofundare științifică.

Inv. Ce e „Mama pădurii”? El. Mama păd e femeie. Inv. Să spus că: Mama pădurii are haina de frunze, — cum să încipuiți voi acesta? El. (dacă nu poate da răspuns, îl ajută învățătorul) Că are frunze pe corpul ei, și cum are de pildă — pestele so'zi, sau ca o căță de banj, asa cum poartă prin Bărat. Inv. Pe cine ati mai văzut voi în frunze? El. Pe copiii cari fac excursiuni prin pădure. Inv. Pentru ce se zice că nu o vede ochiul sământean? El. Pentru că ea se ferește să nu o vadă nimenea. Inv. Când își pierde Mama pădurii haine? El. Toamna, când cade frunza pădurii. Inv. Dar de când începe a îngălbini și a cădea frunza răduri? El. Dela serbatoarea Schimbării la față. Si pentru înălbinește și cad frunzele toamna? El. Pentru că nu mai umbără suc prin arbori. Inv. Si pentru că nu mai umbără suc prin arbori? El. Pentru că e frig. Inv. Si, la frig mare ce se întâmplă cu frunzele? El. Degeră și cad. Inv. Cum am putea numi frunzele căzute? El. Frunze moarte.

Inv. Privă pădurea toamna și veți vedea furza pe unele locuri galbină palidă, pe altele galbină închisă, roșii ca săngele, verde-negru, spălăcite etc. Untăbou minupat, dar trist.

(Va urma).

NOUTĂȚI.

Din cauza sfintei sârbători, Aih. Mihail și Gavril*, numărul cel mai de aproape al ziarului nostru va apărea Mercur la ora obișnuită.

Parastas. Eri, Joi, la orele 8 dimineața, s'a oficiat parastas solemn în catedrala noastră pentru odihna sufletului reposatei Impărată și Regea Elisabeta, prin Excelența Sa, Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu, asistat de P. C. Sa, Protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminarial, de protopresbiterii Mateiu Voileanu, Lazar Triteanu și Dr. Ioan Stroia, și de diaconul Dem. Câmpeanu. Au fost de față elevii și elevele dela toate școalile noastre, cu profesorii și învățătorii lor.

In memoria unui ministru. Gimnaziul militar din Craiova a fost numit *Gimnaziul D. A. Sturdza*, după numele ilustrului birbat, sub al căruia ministeriat în răsboi a fost creat acest așezământ.

Căștigul bănesc al statului. Am anunțat, că s'a făcut inventarul averii rămase după regele Carol I. al României. Tezele ce provin din succesiunea defuncțului său veran, ca profit al statului român, se urcă la două milioane și jumătate de lei.

Societatea femeilor ortodoxe române din Săliște a lucrat prin membrele sale 1256 bucăți de haine de iarnă pentru soldații de pe cîmpul de răsboi. Dela filiala Sibiului a «Crucii Roșii», cu mijlocirea căreia a trimis aceste haine la locul destinației lor, a primit următoarea adresă: «Onoarată societate a femeilor române ortodoxe din Săliște! Constat că am primit 157 căciuli de lână, 151 învălitoare de lână peste mijloc, 163 părechi învălitoare de lână pentru mâni, 157 părechi învălitoare de lână pentru genunchi și 154 părechi obiele de lână, și Vă rog să primiți cea mai călduroasă mulțumită pentru frumosul dumneavoastră. Nov. 19. 1914. E. v. Kővess».

Distincții. S'a acordat crucea militară cu decorație de răsboi locotenentului Aurel Bărsan din reg. de inf. 31; căpitanului Mihail Nicola din reg. de inf. Nr. 50; laudă și recunoștință prea înaltă pentru tinută eroică în fața dusmanului s'a exprimat locotenentului Brutus Teban din reg. de inf. Nr. 31, și sublocotenentului Valeriu Dănilă din reg. de inf. Nr. 51. Sunt decorati cu medalia de aur pentru viteje: Nicolae Zinean, sergent, Ion Ursan, plutonier, Constantin Matei, infanterist, toti din reg. Nr. 50, Petru Socol, caporal în reg. de inf. Nr. 64. Cu medalia de argint clasa a doua pentru viteje: Dimitrie Sărău a lui Iosif, infanterist în reg. Mr. 64, Petru Albu, tunar în reg. de artillerie de cîmp Nr. 35.

Pentru ziua numelui. Prezidentul Reuniunii meseriașilor noștri sibieni Victor Tordășanu, rescumpărând felicitările cu prilejul onomasticei a dăruit cor. 10, din care cor. 5. la fondul Aurel Vlaicu pentru stipendierea tinerilor meseriași cu scop de îmulțirea cunoștințelor în străinătate și cor. 5 la Fondul Azilului pentru adăpostirea și ajutorarea orfanilor și a bătrânilor noștri scăpătași și neputincioși, al Reuniunii române de înmormântare din Sibiu.

Ajutor familiilor celor duși în răsboi. S'a pus în circulație mărci poștale cu o taxă de plus doi fileri, în scop de a veni în ajutorul familiilor ostașilor plecați în campanie. Mărci de acestea se vând la toate oficile poștale. Negreșit, publicul va da bucuros cu câte doi fileri mai mult la cumpărarea de mărci pentru episoale și cărți poștale, căci bănișorii multime mari nimoase asigură succesul lucrării de ajutorare a celor lipsiți și săraci.

Pedeapsă pentru tradare de patrie. Pe la începutul lui Septembrie sârbii ocupaseră Semlinul. Negustorii bogăți, de naționalitate sârbească ai orașului, s'au grăbit să primească cu brațele deschise pe dușmanii tării. S'au organizat festivități și negustorii au căutat în tot chipul să multimească ofiterimea sârbească. A sosit însă și armata noastră și a pus sfârșit domniei sârbilor, cari au fost alungați repede din Semlin. Negustorii n'au avut încotro, și au părăsit casă și masă, fugind și ei în Serbia, de frică să nu fie osândiți pentru înaltă tradare. Toată averea celor fugiti a fost confiscată de erarul militar. Mobilele și reabilitățile confiscate reprezentă o valoare de 500 milioane de coroane. Sârbia cam cu greu își va putea despăgubi noii supuși.

Dela curtea cu jurați din Sibiu. Prezident al curții cu jurați din orașul nostru a fost numit pe anul 1915 judecătorul dela curie, dl Dr. Iuliu Kemény, iar de suplinitor al său dl Iuliu Muntean, judecător la tribunal.

Nou credit. În sesiunea din Decembrie a Reichstag-ului se va cere închirierea unui credit de răsboi în sumă de alte 5 miliarde de mărci.

Spectrul invaziunii. Ziarul *Times* scrie, că englezii, viând nevrând, trebuie să se obișnuiască cu ideea invaziunii germane în Anglia. Cine își închipuie, zice *Times*, că Germania ar avea prea puține trupe în acest scop, este un optimist.

Reședință de vară. În Petersburg se și ocupă unele cercuri cu schimbarea numelui de „Constantinopol” în *Tigrad*, adică cetatea țarului. Aici ar fi să vătarul, să și petrecă lunile de vară, — dacă va putea.

Pentru și contra. Ziarul din Londra *Pall Mall Gazette* pretinde că stăpânirea engleză să trimîtă trupe nouă și numeroase în Franța, Alt ziar însă, *Westminster Gazette*, declară că datoria Argiei este să securizeze răsboiul din toate puterile sale; aceasta este o datorie nu numai față de țara engleză, ci și față de aliați săi, cari mai ales sunt expuși furiei dușmanului.

Obosiți de lungă aşteptare. O corespondență din Bruxelles, publicată în *Kreiszeitung*, spune că preșii franceză nu mai scrie cu atâtă incredere de reușită, cum a scris până acum. Dimpotrivă, se critică în dese articole lățărizerile ofensivelor rusești și neactivitatea flotei ergleze. Unele ziaruri fac nici un secret din faptul, că li s'a urât să răsboi. Cu deosebire organul lui Clemenceau și filiale sociale au pornit o aspirație în contra guvernului, pe care îl fac responsabil pentru nenorocirea țării. Clemenceau atacă mai ales pe Poincaré, despărțită care scrie că este un primedios arrivist. Înțelegă confișă gazete, care arată că germanii în ocupate mereu provinciile franceze, și nu se retrag, ci înaintează. Cheltuielile de răsboi ale Franței în primele trei luni, au trecut peste trei miliarde de franci.

Moarte de eroi. Dr. Stefan Chirilevici, avocat în Ilia, deputat sinodal, etc. a murit ca eroi pe câmpul de răsboi din Galați, în 14 Octombrie n. c. Fișă memoria în veci binecuvântată!

In casa proprie. Tipografia și redacțivne ziarului *Gazeta Transilvaniei* din Brașov s'a mutat cu 15 Septembrie n. in casă proprie din Brașov, Strada Prudențului 15. Înălțarea nouului local al ziarului numit și al tipografiei sale se face mâna Sambătă, în ziua Sfintilor Mihail și Gavril prin celebrarea unei sfestanii solemnă, la orele 11 din zi. Dorim zile lungi, și mai bune decât cele de azi, și în nouă locul propriu, confratelu brașovean!

Japonezi prizonieri. În luptele glorioase purtate în Provincia orientală germană au făcut prizonieri mai mulți soldați dela artileria japoneză venită în ajutorul rușilor.

Manifestații de bucurie. Tinerimea școlară din clasele superioare ale gimnaziilor din Sibiu a făcut Marti seara un imposant conduct cu drapeluri pe străzile orașului, pentru a sărbători ziua care îl-a adus vesti de biruință de pe câmpul de răsboi. Manifestanții s-au epri în fața locuințelor: comandanțul militar Mattanovici, a comisarului guvernului Walbaum, a episcopului săsesc Teutsch, în tonând preținjenii cântări patriotică în toate limbile țării noastre ardeleni.

In ajunul căderii. La Semlin lucrează tunurile lară închinate, trăgând focuri asupra întăriturilor Belgradului, a căror cădere se apropie. Aproape totă clădirile militare de pe Calimedan, între ele și palatul statului major, sunt prefăcute în ruine. Cetatea regală și mai multe edificii publice din interiorul orașului au suferit mari distrugări. În Belgrad se mai găsesc câteva mii de soldați să bi; aceștia dacă nu vor reuși să se alăture la armata lor în retragere, vor fi nevoie să se predea sărăi luptă trupelor noastre, care au să atace orașul din mai multe laturi. Soldații și civili, căci au rămas la Belgrad, simțesc foarte mult în deosebi lipsa pânei și a tutușului. Regale sără zace greu bolnav la băile sulfuroase dela Topola și nu comunică cu nimeni.

Regle și studenți. Cu ocazia unei reviste tinute asupra studenților voluntari, regale băvareză a cuvântat tinerilor astfel: Răsboiul are să dureze multă vreme. Dar nu ne vom lăsi și nu vom sta locului, până când în sfârșit totuși vom bate dușmanul așa, ca să putem încheia o pace, care să ne apere pe timpuri îndelungate de orice atac. Voi să pregătiți de răsboi; nu uități însă de datorile voastre civile, de studiile voastre, de oarece și succesele de până acum avem să le mulțămim numai împrejurării, că în școalile noastre am dobândit o cultură, de care nu se poate căști în nici o țară din lume. Incredeti-vă în Dumnezeu, incredeti-vă în brava noastră armată și impliniti-vă datoria! Dumnezeu să vă ajute pe toti!

Jale în capitala Rusiei. Petersburgul, odinioara plin de viață, astăzi — serie corespondență unei foi din Suedia, — s'a schimbat cu desăvârșire. Rușii simțesc durerea și jalea răsboiului de până acum cu mult mai intensiv, decât alte popoare de-adrepțul interesate. O ceată grea și galbă, — zice corespondentul foi, — acoperă capitala rusescă. Ceața aceasta caracterizează și mai mult dispoziția desolată și nervoasă a orașului de pe malurile Nevei. Ea se intinde ca o pânză de mort asupra Petersburgului. Oamenii sunt tot mai nerăbdători, aşteplând zi de zi informațiuni de pe teatru luptelor. Numai atât se stie aici cu siguranță, că moartea niciodată nu a sereat mai multe juriile, ea acum. Fară exagerare pot să auzim, că așa zând într-o Petersburg este în jale și poartă haine de coiu. Ar trebui să vezi viața de aici, ca să înțelegi deplin, ce sacrificii enorme cere răsboiul! Cine mai poate săi numărul răniților aduși în capitală și în împrejurimile în general, orașul nici nu mai e în stare să primească soldați răniți: potovenii lor se îndreaptă acum spre părțile de sud, sără și se ști de mai niente, unde se vor adăposti. Sutele de miile de nenorociti băiat, amenințat să fie dat afară din regiment, tatăl său, venerabilul profesor și savant, se învoieste după cumplită luptă și îl este să declare de veritabil un tablou fașificat; iar pentru declarăția aceasta minciunașă primește, pe seama fiului său, suma necesară dela negustorul anticar și uzură, care săia firește să exploateze nărerea mult prețioasă a profesorului strămtorat și să vândă apoi cu mare profit taboul devenit celebru. Tragica urmare se înveste în curând: muștrările de congiunită și teama de a fi descoperit turburătoare firea bătrânu lui dascăl, care de aici încolo n'are zile sonore, și în sfârșit înebunește. Neyrednicul său fiu se sinucide.

Drama are și altele persoane, care însă mai mult întârzie decât grăbesc mersul acțiunii prea întâioase.

Subiectul ei, desigur, este de departe de a fi nou, totuși poate să dea oarecare material de gând asupra educației copiilor răsfățări.

Bine și cu multă înțeță au jucat domnișoarei Losa și Gluck, domnii Wonger, Thiele și co-alții.

Sâmbătă, în 21 Noemvrie, se reprezintă *Minna de Barnhelm*, comedie de Lessing.

Duminică, în 22 Noemvrie, *Caporalul*, fa să cu cântece, de C. Costa.

Cărți și reviste.

Calendar pe 1915. A apărut în editura și tipografia arh. de cecenă din Sibiu *Calendarul* pe anul comun dela Cristos 1915. Este astăzi cel mai vechi calendar românesc, care are după sine un trecut de sasezeci și patru de ani. Întocmit după gradurile și clima Ungariei și a României, cuprinde: Partea calendaristică; Semnatismul bisericii ortodoxe române din Ungaria și Transilvania pe 1915; Evidență pentru oficiile parohiale, protopopesti, pentru clerici și învățători; Despre cererile de pensionare a membrilor fondului arhiepiscopal de pensioni. Partea literară este aleasă cu aceeași principiu și îngrăjire ca și în anul trecut, și conține preză și versuri din autori noștri de seamă, precum și două portrete; și ar fi de alții în interesul calendarului și al ceterilor săi, ca numărul de portrete și de ilustrații să se mărească an de an. Dințre articolele în proză amintim: O pagină din trecut, despre *Grecii și Românii din cetea Sibiului*, de Dr. O. Ghelu, care face să cunoascem trecutul cincizeci de ani al parohiei și bisericii ortodoxe din acest oraș. Regretul Gavrilă Hugy, preotul și muncitorul vrednic, a trimis anume pețru acest Calendar o interesantă traducere din Cicero: *Visul lui Publius Cornelius Scipio Africanus minor*. — Calendarul se vinde la 80 de lire, în portofolii mai multe cu 20 de lire.

Calendarul Asociaționii pe 1915,

a fost de sub tipar și se va expedă membrilor învățători ai „Asociaționii”.

Calendarul „Asociaționii” este cel mai bogat și mai bine întocmit pentru trebuntele de tot felul ale poporului nostru român. Calendarul „Asociaționii” costă numai 40 de lire, și se trimite tuturor ceorii ce îl vor cumpăra. Librariilor și altor vânzători se dă rabat. Membrilor se va trimite numai pe largă gratuită.

Pe largă însemnarea zilelor cu sărbătorile de pește an, arată umbărarea vremii și semnele de timp după calendarul de 140 de ani, cu răsăritul și apusul soarelui și fazele lunii. Povetă economică pentru fiecare lună. Afaceri cu poșta și telegrafuri. Taxe de timbre și tarcurile.

Calendarul „Asociaționii” este cel mai bogat în povestiri frumoase, sfaturi totelepte, întâmplările vremii, pilduri folosite, poezii, proverbe și gume de tot felul. Toate sunt scrise și întocmite pe înțelesul tuturor.

Afără de acestea, calendarul mai este imbogătit și înfrumusețat cu multe chipuri și noutăți mai ales. Cine voie să aibă calendarul acesta, care cuprinde o multime de învățături folosite, și sărie la „Biroul Asociaționii”, Nagyszeben (Sibiu) str. Șaguna nr. 6.

Teatru.

(x) *Taboul lui Signorelli*

Nr. 634/1914.

(601) 2-3

Concurs.

Cu provocare la ordinul ven. Consistor din 21 Octombrie a. c. Nr. 9185 Bis. se publică concurs nou pentru întregirea parohiei de clasa a două Feneș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele făsionate în coala B.

Concurenții să-și înainteze cererile instruite conform normelor din vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul arătat și cu prealabilă încuvijințare a acestui oficiu să se prezinte în vre-o Dumineacă sau sărbătoare la biserică pentru a cânta, celebra și a face cunoștință cu poporul.

Abrud, 27 Octombrie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Abrudului în contelegeră cu comitetul parohial.

Petru Popovici
protopresbiter.

Nr. 635/1914.

(600) 3-3

Concurs.

Cu provocare la ordinul ven. Consistor Nr. 9184. Bis. se publică nou concurs pentru întregirea parchei Valea-Buzului, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele făsionate în coala B.

Concurenții să-și înainteze cererile instruite conform normelor din vigoare subsemnatului oficiu și cu prealabilă încuvijințare a acestuia, să se prezinte în vre'o Dumineacă sau sărbătoare la biserică spre a cânta, celebra, și a face cunoștință cu poporul.

Abrud 27 Octombrie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Abrudului în contelegeră cu comitetul parohial.

Petru Popovici
protopresbiter.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Contribuții istorice

privitoare la trecutul Românilor de pe pământul crăiesc.

Carte edată la inițiativa și sub îngrijirea d-lor: Dr. Ilarion Pușcariu, Ioan de Preda, Dr. Lucian Borcea, Dr. Ioan Lupaș, Dr. Ion Mateiu și Dr. Silvin Dragomir.

Prețul 4 cor. + porto 30 fil.

Vânzare de cartofi.

Scumpirea zilnică a alimentelor, ne-a indemnăt la procurarea unui cant mai mare de cartofi, care le vinde cu prețul cumpărării de:

= cor. 8 — per 100 kilo; ori = cor. 5·60 per 100 Litre (Hectolitru).

Comanda se primește în biroul nostru Fleischergasse Nr. 17 și la fabrica de lumini Saggasse Nr. 27.

Dela 200 kilo în sus, să trimite acasă gratuit; la cantități mai mici (și la o felie) partidele vor fi silită să-și transportă singure cartofii la domicil. (602) 1-1

Siebenbürger Vereinsbank a. g.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Notișe

despre

întâmplările contemporane

scrisă de

Ioan cavaler de Pușcariu.

Prețul broș. 3 cor. + porto 20 fil.

Legat cor. 3·50 + porto 30 fil.

La Librăria arhid., Sibiu, se află de vânzare:

Em. Suciu:

Tiganul la vânăt,

comedie originală în două acte, în versuri.

Arde 'n țiganie!...

anedotă.

Prețul 40 fil. + porto 5 fil.

Tiganul la târg de vite,

dialog scris în versuri.

Toastul lui Pamfilie.

monolog.

Prețul 30 fil. + porto 5 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Calindarul arhidiecezan

pe anul 1915

cu řematismul autentic al bisericei ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante.

Prețul 80 fil., plus porto poștal 20 fil.

La Librăria arhidiecezană, Sibiu, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiași și în dos, foile aurite, cu copciu, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiași legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copciu, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiași legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copciu, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copciu, cu cutie de păstrat **85 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copciu **25 cor.**

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiu.**Biblioteca Teatrală**

edată de Societatea Fondului de Teatru Român

Nr. 28. Teodor Abt, Bacăuareasa, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 30. Aurelia Pacătian-Rubenescu, Iepurașii la școală, cinci piese teatrale, dialoguri și patruloguri. Prețul 20 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 31. Max Maurey, Farmacistul, comedie într'un act. Prețul 32 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 32 Andre Mycho, Giorie postumă, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 33. Jana Marni, O Repetiție, dialog. Prețul 20 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 34. Alfred de Musset, Un Capriciu, comedie într'un act. Prețul 48 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 35. C. Goldoni, Un Accident Curios, comedie în 3 acte. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 36. Yves Mirande, Zoe, comedie într'un act. Prețul 26 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 37. Fr. de Schiller, Wilhelm Tell, dramă istorică în 5 acte în versuri, traducere în forma originală de Stefan O. Iosif. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 38. Georges Courteaine, Invingeri străluciente, piesă într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 39. Micul minciнос, comedie în 2 acte, localizată de Bujorel. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 40. I. Russu Șirianu, Militărește, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 41. Horia Petra-Petrescu, Poezii și Monologe de declamat broș. I. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 42. Capra cu trei iezi, piesă pentru copii, în trei tablouri după povestea lui I. Creangă, de Radu Prisăcu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 43. Victor Eftimiu, Crăciunul lui Osman, tragicomediă într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 44. Emilia Tailor, Dragoste de scriitor sau romanul lui Victor Hugo. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 45. Louis Iacolliot, Vănătorii de rob dealungul Nilului albastru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 46. Guy de Maupassant, Strigăt de alarmă. Prețul 30 fil. — 5 fil. porto.

Nr. 136 A. Cazabă, Rozica. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 137. Harriet Beecher Stowe, Coliba lui moș Toma. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 138. Al. Dumas Tatăl, Cei doi studenți. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 139. Voltaire, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 140. Carl Ewald, Icoane din viața plantelor și animalelor II. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 141. Edmond Haraucourt, Pelisson. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 142. V. Rakosi, Satul meu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 143—144. Camille Cocuan I, Suferințele Vulturașului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 145. Arthur Conan Doyle, Doctorul negru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 146. I. Ciocârlan, Fară noroc. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 147. C. Dem, Oamenii Zilei. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 148. I. Dragoslav, Povești de Crăciun. Prețul 50 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 149. A. Fogazzaro, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 150. Lamartine, Raphaël, vol. I. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 151. Emilia Tailor, Dragoste de scriitor sau romanul lui Victor Hugo. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 152. Louis Iacolliot, Vănătorii de rob dealungul Nilului albastru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 153. Guy de Maupassant, Strigăt de alarmă. Prețul 30 fil. — 5 fil. porto.

Nr. 154. Maurice Maeterlinck, Sora Beatrice, miracol în 3 acte. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 155. Arthur Conan Doyle, Doctorul negru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 156. Camille Cocuan I, Suferințele Vulturașului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 157. Paul Vulturului, după D. Lacroix. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 158. C. Paul și A. Mărcu, La Bulgaria. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 159. A. Dumas-Tatăl, Emeric IV, istoria anecdotă a Franței. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 160. Maurice Maeterlinck, Sora Beatrice, miracol în 3 acte. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 161. G. Alina, Arta de a vorbi în societate și diterite ocii. Principii oratorice și modeluri de toasturi, unci cu vântări etc. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 162. N. G. Rădulescu-Niger, Unchiul Christea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 163. G. D'Annunzio, Pământ virgin, novelle și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 164. Paul Bourget, Dureroasa Enigmă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 165. Dem. Mladenovici-Damed, Curs Teoretic și Practic de Scamatorie. Magie artificială. Presidigită pentru amatori și profesioniști. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 166. C. Apostoliu, Povești alese pentru copii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 167. Alfred de Musset, Emel na Margot, novelle. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 168. V. Conta, Teoria Fatalismului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 169. C. S. Salustius, Despre Conjurătă lui Catilina, trad. din latină. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 170. I. Budai-Deleanu, Tiganiada, poemă eroi-comică în 12 căuturi. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 171. I. Turghenev, Anciar sau Arborele Morții. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 172. M. Davidescu, La Fântâna Castaliei, poezii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 173. A. Cehov, Farmacista, novelle și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Națională

redactată de domnul D. Vasiliu-Bacău.

Nr. 51—52—53. Pedagogia și Medicina,

Primejdia Alcoolismului și Vîțea Românilor.

Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.</div